

Fiiggetlen Hajduság

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I., Rákóczy-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Főszerkesztő és kiadó: hajdonos:
halmaji BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjzabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajdusoboszló, Főter.

Békehangok.

Két nagyjelentőségű világpolitikai esemény zajlott le a héten; a vitéz Imrédy Béla magyar miniszterelnök római bemutatkozása és az angol királyi pár párisi látogatása. Nem tagadható, hogy a pompa káprázatosága, az uralkodó párnak kijáró fogadtatás tündéri rendezése s lelkesültsége Párisban, fokozottabb, meszszebbmenőbb, csillogóbb-villogóbb volt, mint a római. Amott két nagyhatalom politikai és pénzvilága fogott össze s áldozott a baráti viszony szorosabbá tételére érdekében, hogy a világ előtt megbizonyítsák szövetségük értékét és a legyőzhetetlenségükbe vetett hitet. Kifelé erőt és összetartozandóságot mutattak, hogy látható legyen a békét esetleg megbontani kívánók előtt a békét őrzők megdöntietlen elhatározása. A párisi ünnepek az angol és francia nemzet nemrég kimondott elválaszthatatlan szövetségének s érdekközösségének külső megpecsételését jelentették, tehát ebből a szempontból is bírálandók el. A római látogatás nem kereste a feltűnést külső méreteiben s nem volt olyan zajos, lármás, de valahogy lélekbemarkolóbbnak, bensőségeltesebbnek s Közép-Európa népei szempontjából megnyugtatóbbnak, Magyarországot illetően kihatásában közvetlenebbnek mutatkozott. A római ünnepek nemcsak a szívnek, hanem a kenyér és gazdasági gondok enyhítésének, megoldásának, a megélhetés lehetővé tételének, biztosításának szóltak. Ez nekünk kézenfekvőbb kérdés, mint a párisi hatalmas francia-angol egybeforrás, melyet a két nagy nemzet a békeügyének szentelt.

Ma napság a békét úgy szolgálják a hatalmasabb nemzetek, hogy haderejük fejlesztését s hadseregük technikai felkészültségét örült iramban fokozzák. Alaptételük az, hogy ha támadás érne őket, ne legyenek

készületlenek. Határaikat, népeiket, a kultúra alkotásait akarják védeni egy bekövetkező világromlás esetére. Innen van aztán, hogy rengeteg áldozatot hoznak a honvédelemre. A trianoni szégyenteljes kényszerbéke igazságtalanságát és önző egyoldalúságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy volt ellenfeleiktől a győztesek megvonták a honvédelem fejlesztésének lehetőségét és csak oly kisméretű haderő fenntartásába egyeztek bele, amely végveszély esetén csendőri, rendőri, közbiztonsági szolgálatok erősítésére alkalmas. Tették ezt nyilván azért, hogy áldatlan mun-

kájuk gyümölcsét végnélküli időkig élvezhessék. Am a hatalmas német nemzet saját erejéből lerázta a béklyókat kezéről. A kisebb államok azonban nem rendelkeznek oly gazdasági és katonai felkészültséggel, mint a német nemzet. Így örökre lenyűgözött állapotban maradnának, ha nem létesült volna a német és olasz szövetség, amely egyensúlyban tartja a mindenen háboruszkodni akaró cseheket, akiknek uralma alatt a német, tót, magyar, lengyel kisebbségek hóhéri elnyomatásban részesülnek. Hogyan keresik a békét a világ nagyhatalmai, ha olyan államalakulatot tűrnek magok között, amely lábbal tiporja az emberi és nemzeti jogokat?!

A Balaton dicsérete.

A Magyarországon járó külföldiek ajkáról gyakran hangzik el a megállapítás, hogy mi magyarok voltaképpen nem is tudjuk, mennyi értéket tartogat számunkra még csonka országunk is. Ha nagy általánosságban nem is helytálló ez a megállapítás, sajnos, el kell ismernünk, hogy közönségünk igen tekintélyes része nem ismeri és nem értékeli úgy hazánk természeti szépségeit, mint ahogy azok azt megérdemelnék. Itt van például a Balaton. Európa egyik legnagyobb, legszebb tava, egyik oldalán gyönyörű dombvidékkel, másik oldalán nagyszerű síksággal határolva, természeti ritkaság, idegenforgalmi kincs, páratlan gyógytényező, nagyszerű sportlehetőségek egész sorozatának helyszíne és mégis, belföldi vendégforgalma még mindig nem egészen kielégítő.

Ha akármelyik más nyugati állam kincse lenne a Balaton, világhíre emelkednék s mind a külföldi, mind a hazai közönség tömegeinek leglátogatottabb furdőhelye volna.

Az utóbbi években igen örvedetes fejlődésnek indult a Balaton s ez nemcsak az ügyes propagandának köszönhető, hanem főképpen annak az igen céltudatos munkának, amellyel a balatoni furdőhelyeket fejlesztették, modernizálták. Az eredmény nem is maradt el: a Balaton vendégforgalma évről-évre növekedett, ami természetes is, mert hiszen minden elfogulatlan bírálat csak azt állapítja meg, hogy balatoni furdőhelyeink legnagyobb része árban

és nívóban versenyezhet a legnagyobb híru külföldi udulőhelyekkel. Versenyezhet akkor is, ha nem számítjuk a külföldi nyaralás költségeibe azt a komoly összeget, amibe az utazás kerül.

Rá kell nevelnünk a magyar közönséget arra, hogy itthon nyaraljon. Ez a mai viszonyok között nemcsak hazafias kötelesség, hanem mekivánja az ország gazdasági és pénzügyi érdeke is. Bátran állíthatjuk, hogy ezeknek a kötelességszerű követelményeknek eleget tenni annál könnyebb, mert hiszen egy balatoni nyaralás semmiben sem jelent kevesebb szórakozást, rozabb udulést, mint amit nyújthat akár a legismertebb külföldi furdőhely. A Balatonnak számos olyan értéke van, amellyel egyetlen egy világhíru tóparti nyaralás sem veheti fel a versenyt. A Balaton bársonyos homokja, vizének hőfoka, páratlan értékű rádióaktivitása szinte versenyen kívüli gyógytényező. A balatoni sportok pedig már az ország határain túlemelkedően nagyhíruék s a balatoni furdőhelyek most már igazán minden tekintetben megadják a legjobbnevü külföldi furdő és udulőhelyek kényelmét. Az egész Balaton és környéke tele van szebbnél szebb kirándulőhelyekkel. Hajóutak és autóturák kínálkoznak s a furdőigazgatóságok és a Balaton-kultuszt fejlesztő intézmények ma már ezeket a turákat is kifogástalan szervezettségben rendezik. Am mindez értékektől eltekintve, hazafias kötelességünk a balatoni furdőhelyek felkarolása, mert hiszen

mérhetetlenül nagy közgazdasági érdekek fűződnek ahhoz, hogy a Balaton egy-egy szezonja jól sikerüljön. A Balaton partján ötszáz szálloda, panzió, udulőhely, szanatórium várja a nyaralókat s ha a nyaralók elmaradnak, vagy ha nem a kívánatos számban jelentkeznek, sokezer egzisztencia megélhetését gyöngítik, vagy tehetik tönkre. Nem szólva arról, hogy a külföldre nyaralás céljából kivitt összegek valutáris szempontból az ország általános anyagi erőit veszik igénybe, ami egyet jelent a gazdasági élet lassu vérlecsapolásával. Önmagunkat pusztító eljárás tehát az, ha a saját értékeinket fumigálva, szegény országunk pénzét nem itthon, hanem idegenben költjük el.

Julius közepén járunk. Sokan vannak még, akik csak ezután kezdik nyári szabadságukat — helyes lenne, ha minél többen, minél nagyobb számban keresnék fel a magyar tenger partjait azok, akiknek mód adatott arra, hogy egész évi munkájuk után pár hetet testük-lelkük pihentetésére fordíthatnak. Nyaraljunk itthon a Balaton mellett. Nemcsak azért, hogy magyar pénzből magyar egzisztenciáknak adjunk megélhetést, hanem azért is, hogy jól nyaraljunk. Legyen mindnyájunk jelszava: nyaraljunk a Balatonnál. Ebben a jelszóban igazán szerencsésen találkozunk az önérdekllel a legisztább közérdek. Van bőven választás. Körül a Balaton mentén a megfelelő arányban váltakoznak a különböző igényeket kielégítő furdőhelyek, a magyar tenger partján igazán megtaláljuk mindenki azt, amire szüksége van. Nyaraljunk a Balatonnál!

Foglalkozás van, csak kereset nincs.

A magyar értelmiségi ifjuság helyzetével e lap hasábjain már mi is sokat foglalkoztunk. Az ifjuság helyzete a mult esztendő során komoly aggodalommal töltötte el a szülőket és az ország jövőjéért dolgozó vezetők is. A lehetetlent próbálták meg az ifjuságért és a jelek arra mutatnak, hogy sikerülni fog a próba. Városunkban a középiskolát végzett ifjak száma évről-évre szaporodik. Számukról hiteles statisztika nem áll rendelkezésünkre, de bátran állíthatjuk, hogy számuk egyre növekedőben van. Egy félév óta a nehéz helyzeten változás történt. Ifjak és öregek, állásban levők és állástalanok között enyhült a feszült viszony. Ma már a legtöbb fiatalember, aki egy évvel ezelőtt céltalanul

és reménykedés nélkül nézte jövőjét, örömmel beszél arról, hogy talán számára is jelentkezik valami biztató reménység.

Egy szellemes fiatalember az ifjuság mai állapotát úgy jellemezte, hogy foglalkozása van, csak keresete nincs. Azzal foglalkozik, hogy állást keres az ifjuság egy kis része, a szerencsésebbek kereskedelmi vállalkozásainál, inségmunkán, irodákban, alkalmi munkahelyeken dologhoz tud jutni, foglalkozást talál a maga számára, az idejét valami produktív munkával el tudja tölteni. A sétálás helyett talál valami munkaalkalmat. Dolgozhat. Ezek a kevesek a legkülönbözőbb foglalkozási ágakban működnek is, bár alig egy kettő tartja mai foglalkozását véglegesnek, a reménység fűti őket, hogy talán most már rájuk is fölvirrad.

Jóformán valamennyien ideiglenes munkahelyen dolgoznak, ami azt jelenti, hogy a díjazásuk is annak megfelelően minimális. Semmi esetre sincs arányban a fizetésük a munkájukkal. Vagyis a mai értelmiségi ifjuságnak ha foglalkozása van, az is csak ideiglenes, sokszor alkalmiszzerű, de keresete nincs, vagy ha van is, azt fizetésnek még nagyképűsködő pillanatban sem lehet nevezni.

Három, négy, öt, néha még több esztendő kell eltöltenie manapság az ifjaknak ideiglenes munkahelyeken, valóságos éhbéren és kegyelemkenyéren. Bámulatos az a hősi türelem, amellyel az ifjuság sorsát hordozza és bámulatos az a hit, amellyel bizik a jövődjöbbrfordulásában. Tavaly még méltatlankodtak, lázadoztak, a fővárosban egymást érték a tüntetések és az ifjusági megmozdulások sorsuk érdekében. Ma már csend van, mindenki bizik és mindenki reménykedik. A darab szárazkenyérre valót már többen-többen megkeresik és arról álmodnak, hogy nemsokára alapítandó családjuk számára a fehér kenyeret is meg tudják keresni.

Az ipartestület székháza

Hajduszoboszlón, Rákóczi-utcán eladó. Érkezni lehet: Cseke Péter ipartestületi elnökkel

22—1938.

Hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy a városi árvászek gyámhatósági felügyelete alatt álló kisk. Cs. Szabó László és Gizella tulajdonát képező s az Aranyszeg dűlőben fekvő két darabban lévő, összesen 32 hold föld tanyaépületekkel együtt 2 évre hasznóberbe adatik. Ez ügyben az árvászek folyó hó 27. napján délelőtt 11 órakor a városháza emelet 9. sz. szobában nyilvános árverést tart, melyre az érdeklődőket ezuton meghívja.

Városi árvászek.

Kétezer községnek, falunak nincs orvosa.

Nemrégiben hirt adtunk a kormányról arról a nagyszabású szociális tervéről, amelynek keretében az orvostelepítést akarják megvalósítani. Ennek a tervnek a gyakorlati keresztülvitelét úgy képzelik el, hogy abba a több mint kétezer községbe és faluba, ahol eddig sincsen orvos, a fiatal orvosgenerációból telepitenek állandó orvosokat, akiket a kezdő években az Önállósítási Alap havonta százpenő segéllyel támogatna. Hir szerint ez a terv nem kecsegtet túlságos sikerrel, mert az egyik vármegye már hónapok óta hirdet pályázatot négy község magán-orvosi állására és ezalatt az idő alatt egyetlenegy pályázó sem akadt. Felhivatalosan ehhez olyasféle magyarázatot fűztek, hogy a hiba a fiatal orvosgenerációban lesz, akik nem akarnak vidéken, nyugdíj nélküli állásokba letelepedni. Szeretnénk ezzel a kérdéssel szembe nézni és alaposan szemügyre véve meglátni, hogy mi rejlik mögötte, mert mikor azt az általánosságban elterjedt panaszt halljuk, hogy a magyar községek ezrei orvosok nélkül szűkölködnek és sok megmenthető élet kénytelen elpusztulni kellő időben érkezett segítség híján, ugyanakkor az a panasz is állandóan napirenden van, hogy a fiatal diplomások, köztük az orvosok is, ezer számra várják az elhelyezkedés lehetőségét. Ezt a két panaszt egyidőben hallva, az embert cserben hagyja minden egészséges logikája. Természetes észjárással sehogysem lehet megérteni azt, hogy az orvos nélkül szűkölködő falvak és az állás nélkül szűkölködő orvosok hogy nem találják egymásra? Mi lehet ennek az akadálya, hogy azok a vidéki falvak és községek meghívják magukhoz azokat az orvosokat — és mi lehet annak az oka, hogy azok az orvosok ezt a meghívást nem fogadják el?

Nagyon valószínű, hogy a fent említett felhivatalos magyarázat nem találta el az igazságot, mellé ütött a szeg fejének. Mert a hiba, ami ezen a téren elvitathatatlanul meg van, semmi esetre sem az elhelyezkedésre váró orvosokban keresendő, mert akar lélekteni, akar anyagi szempontokból bíráljuk a kérdést, mindenhol abból a szemszögből kell kiindulnunk, hogy az az orvos azért tanult hosszú éveken keresztül, szerzett diplomát, hogy képzettségének megfelelő módon meg tudjon élni, sőt — ami ennél jóval többet jelent — családot, saját házi tűzhelyet akar magának alapítani. Ez pedig csak abban az esetben lehetséges, ha azok a falvak és községek, amelyek orvost óhajtanak, biztosítani tudják azt a kulturigényekkel járó életmódot, amelyre egy orvos hivatásánál fogva kötelezve van.

Az orvost nem lehet más hivatalnokokkal összehasonlítani, különösen a vidéken működő orvosokat nem, mert annak az orvosnak, aki egy községben letelepszik, minden betegségében specializálni kell magát, azaz mindenhez érteni kell. A ros, tudatlan hivatalnok baj, de a ros, tudatlan orvos átok és szerencsétlenség azok számára, akiket kezel. És hogy ez be ne következzen, hogy az orvos valóban orvos, hivatá-

sát alaposan értő, szakember legyen, ahhoz a gyakorlaton kívül állandó elméleti művelődésben kell részesülnie. Szakkönyveket, szaklapokat és az orvostudomány haladásával kapcsolatos műszereket kell beszereznie, különben nem tud megfelelni annak az életmentő, nemes hivatásnak, amelyre mint orvos vállalkozott és amelyet joggal várna tőle.

Az a baj, hogy Magyarországnak több mint kétezer községében sincsen orvos és hogy a fiatal orvosgeneráció tagjai mégsem tudnak ott elhelyezkedést találni, nemcsak azoknak a községeknek és fiatal orvosoknak a baja, hanem a nemzeté is. A nemzetvédelem, a mindennapi kenyér megfelelő biztosítása mellett, tanító és orvos nélkül el sem képzelhető. És itt az államhatalomnak kell a dolgot erősen megfogni. Azokat a községeket gazdaságilag olyan állapotba kell juttatni, hogy orvosaik megfelelő életmódját biztosítani tudják. Ha pedig ez sehogysem sikerülne, akkor behatóan foglalkozunk az egészségügy államosításának a gondolatával, mert ép lélek csak ép testben tartózkodik.

A magyar népnek pedig egészséges lélekre van szüksége, mert nagy és fontos feladatok várnak rá, tehát orvosokat, még pedig jó orvosokat a vidéknek.

Visszaesés a magyar lótenyésztésnél.

A magyar ló az egész világon híres és keresett. Az utóbbi években a külföldi figyelmé egyre jobban felénk irányult és a jó kivitelű lehetőségeknek a gazdák is örültek. Évek óta több ezer darab elsőrendű lovat vásárolt össze nálunk a külföld részint katonai, részint egyéb célokra. A magyar loállomány színe-java így külföldre került, idehaza csak a silányabb minőségű állatok maradtak, úgy hogy ma már komolyan kell aggodni a magyar lótenyésztés jövődjéje miatt.

Az utóbbi néhány évtizedben megváltoztak a lótenyésztés körülményei. Régen ménesekben nevelésben nevelődtek fel a csikók, ma már a nevelésnek ezt a módját csak az ország egyes vidékein lehet a gyakorlatban keresztülvinni. A változott viszonyok miatt át kell térni arra a módra, amelyet Cegléd városában Rudnyánszky Ferenc kezdett megvalósítani; nevezetesen a csikókeretek létesítésére. Ilyen csikónevelő telep vármegyénkben Kabán és az egrikáptalan Margitta pusztáján Tiszacségén létesült. A csikó fejlődésében igen fontos az, hogy a fiatal paták alkalmas, porhanyósan puha talajon fejlődjenek, erősödjének és edződjenek.

Hajdúvármegye előjárósága a magyar lótenyésztés válságos helyzetét felismerve, komoly formában fog ahhoz a munkához, amelynek eredménye bizonyára az lesz, hogy a szépen fejlődött, kifogástalan épségű lovak ismét megszaporodnak. Ebbe a munkába a vármegye a Tiszántúli mezőgazdasági kamarát és a vármegyeyebeli gazdaköröket, gazdasági egyesületeket is bevonja és velük együtt tárgyalja meg a segítés módjait, lehetőségeit és körülményeit.

Önök is meg kell már venni a

NIKOPÁLL SZIPKÁT,

ha egészsége ér egy fabakát...

A lótenyésztés nemzetgazdasági szempontból is elsőrendű érdek. Az állam óriási összegeket költ arra, hogy megfelelő ménék álljanak a gazdaközönség igényeinek a kielégítésére. A város is jelentős anyagi áldozattal járult hozzá a lótenyésztés minőségi fokozásához. Gazdáink évről-évre jelentős összegeket vettek be a szép és kifogástalan fiatal állatokért. De mert csak az elsőrendű, a kifogástalan állatokat kereste a külföld, ma már az a helyzet, hogy gazdaközönségünk tulajdonában csak a silányabb minőségű, a második és harmadrendű lovak maradtak. Hogy a magyar lótenyésztés teljes elkorcsosodása megakadályozható legyen, a vármegye széleskörű akciót akar indítani és ebben az akcióban minden lótenyésztő gazdának szíves-leléssel részt kell venni és a kivitelt irányító közegeknek is ügyelni kell arra, hogy ne csak a magyar loállomány legjava kerüljön ki a külföldi országokba.

BARBÓCZ

magánnyomozó iroda
HÖFORRÁS-TÉR 8. SZÁM.

Légoltalmi tájékoztató.

III.

Legveszedelmesebbek a robbanó vagy romboló bombák. Ezek között 2000 kg. súlyu is akad. A könnyebbeket (10—30 kg.) élőlények ellen alkalmazzák: repeszdarabjaik sebesítik meg az embert, vagy az állatot. 50—300 kg-os bombákkal, szilárdabb épületeket, hidakat, állomásokat rombolnak szét. A legnehezebbek a megerősített betonszerkezetet is átütik, hatalmas súlyukkal mélyen az anyagba furódnak és ott, mint valami akna, robbannak. A robbanó bomba ezenkívül még légnyomásával is pusztíthat. Ezzel a bomba fajtával szerencsére itt Hajduszoboszlón nem igen számíthatunk. Inkább a kereskedelmi és ipari gócpontok lesznek kedvező célpontjai. Ha a lakásunk nem is véd ellenük, megvéd bennünket a pince. Ha kevés a pince, akkor óvóhely létesítése szükséges az óvóhely föld alá épített beton pince, ahol légítámadás alatt a szolgálatra nem osztott lakosság tartózkodik. Óvóhely létesítése fontos a középületeknél, iskoláknál, kórházakban. Ezeknél a bombáknál a repeszhatás ellen kell védenünk magunkat. Repülőtámadáskor az utcák néptelenek legyenek. Ha repülőtámadás a városon kívül lép meg bennünket, szekerünket fa alá állítsuk, a lovakat a fához kössük és feküdjünk a földre, ha lehet árokba, ezáltal bennünket a szilánkok kevésbé érne. Tehát a robboló bombák elleni védekezés a pince, vagy az óvóhely. Menynyezetük olyan erős legyen, hogy az esetleg összeomló ház törmelékének súlyát kibírják. Másik véde-

H I R E K.

kezés, az utcáról minél előbb eltűnni, vagy árokba feküdni, hogy a repeszhatás ellen védjük magunkat.

Az összes bombafajok közül a gyújtóbombák veszélyeztetik leginkább azokat a helyeket, amelyek a polgári légoltalom óvintézkedéseit nem foganatosították. Gyújtóbombák dobásával a repülőket számos tüzfészket akarnak létrehozni. Céljukat már könnyű (egy-egyed-5 kg.) gyújtóbombák célzás nélküli szórásával elérhetik, mert azok a háztetőt átütik és a padlason gyujtanak. A gyújtóbombák általában 1000-3000 fokra melegszenek fel. Vizzel egyáltalán nem olthatók, sőt a vizzel elősegítjük a pusztító hatását. A mondottakból kifolyólag okvetlenül szükséges, hogy a padlásról minden éghető anyagot gondosan eltávolítsunk. Nem szabad, hogy a padlás padozat felül pusztá legyen. A sártapasztás rajta elsőrangú védőréteg. A padlason egy kevés homokot, vagy földet helyezünk el, könnyen hozzáférhető helyen, mert a gyújtóbombák égését ezzel akadályozhatjuk meg, tudniillik ezekkel leszörjük. Víz is legyen a közelben, hogy a szikrák által okozott tüzeket ezzel azonnal elfojtsuk. Legfontosabb, hogy minél előbb szűnjék meg a lomtár, a házi múzeum a padlason, dobáljuk ki onnan az ócskaságokat, az éghető anyagokat távolítsuk el onnan. Egy átlagteherbírásu repülő bombázógép 1000 darab 1 kg-os gyújtóbombát vihet. Vizsgáljuk meg, hogy egy ilyen repülőgépet támadásának mi az eredménye. Vegyünk egy várható eredményt, hogy a ledobott gyújtóbombáknak a kisebb fele, azaz 1000-ból körülbelül 400 házakra esik. Ha közülük csak minden tizedik gyújt, 40 tűz támad, máris több, mint amennyit a városi tűzoltóság egyszerre oltani tudna. Rendesen azonban több repülőgépet támad, okvetlenül szükséges tehát, hogy minden ház úgy rendezkedjék be, hogy lakói maguk olthassák a házukban kitört tüzet, tűzoltóság segítségére nélkül. Láthatjuk, hogy csakis a lakosság önvédelme akadályozhatja meg a gyújtóbombákkal megtámadott városunk pusztulását. Minden egyes ház lakóinak elsőrendű érdeke tehát, hogy minden lakóháznak és középületnek házi tűzoltói legyenek. Ha tehát bekövetkezik ezek kiképzése, jelentkezzenek, hogy vagyonuk pusztulását meg tudják menteni. Házi tűzoltó csakis olyan egészséges és erélyes férfi lehet, aki nem hadköteles. Szükség esetén nő is.

A harmadik és nagyon veszélyes bombafajta a gázbomba. Ezek ismertetése és a védekezés a következő rész tartalma lesz.

(Következő rész: **A gázháború. Védekezés.**)

A padlás az nem lomtár, védekezz a tűz ellen!!!
Szelekovszky Ernő.

Fürdőzők öröme!
Nagy Tiszántul, hűs Dunántul,
Messzi pesti palotáktul,
Napi gondtól és munkáktul;
Szívünk vidul, szemünk bámul.
A szép, női sokaságtól,
Kik beiföldről s külföldről,
Nagy boldogan lubickolnak,
Szoboszlónak s Balatonnak
Csodás, pompás, jó vízében
S kikel, nyári, bus napfényben,
Szemlélni, oly szép, hogy nála,
Szebbet talán, senki, sehol —
Nem talána!..
Ceglédy Anti.

A református temploman ma délelőtt 9 órakor prédikál Perjessy Károly ny. ref. lelkész, 11 órakor Demjén Ferenc lelkész, énekel: Fábrián Gyula hódmezővásárhelyi gimnáziumi énektanár, délután 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök a munkáscsoportokhoz. A nemzeti egység párt hajdusoboszlói földműves munkáscsoportja júli. 3-iki alakuló gyűléséből vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt üdvözölte. Ez üdvözlő sorokra a munkáscsoport elnöksége a miniszterelnöktől a következő választ kapta: „A Nemzeti Egységpárt hajdusoboszlói földmunkás csoportja elnökségéhez Hajdusoboszló. Debreceni beszédem alkalmából alakuló taggyűlésük több ezer főnyi földmunkása nevében hoztam intézést meleghangu üdvözlő sorokért őszinte köszönetemet fejezem ki. Budapest, 1938. július 14 én. Hazafias üdvözléssel: Imrédy.”

Hajduvármegye rendkívüli közgyűlése. Lossonczy István főispán elnöksége alatt július 23-án, szombat délelőtt Debrecenben rendkívüli közgyűlést tartott a vármegyei törvényhatóság. Legfontosabb tárgya a vármegyei központi választmány megalakítása volt, melyet titkos szavazással intéztek el.

Dr. Békésy Jenő kir. közjegyző, Nep. választókerületi pártelnök a hét elején egy havi üdülés után hazatért.

A tiszántúli református egyházkerület pénteken Debrecenben báró Vay László földművelésügyi államtitkár, egyházkerületi főgondnok elnöksége élén rendkívüli közgyűlést tartott. Maklár Károly korán elhalálozott püspök jóemlékét megörököltette a közgyűlés, Harsányi Pál esperes remek emlékbeszédet mondott felette. A püspöki állásra aug. 15-ig kell benyújtani a presbitériumoknak a szavazatokat. Egyedül jelölt dr. Révész Imre egyetemi tanár, aki a felajánlott jelöltséget elfogadta.

340 év múltán kezdődött ásatások. Hajduböszörményben a Zeleméren az 1598-ban leégett és elpusztult várkastély romjainak feltárásán dr. Csiha Antal reálgimn. tanár vezetése élén 25 hajduböszörményi diák vállalt dolgozik. Eddigelé cserépedényeket és emberi csontokat találtak nagyobb mennyiségben.

URÁNIA

Vasárnap fél 7 s fél 9, hétfőn fél 9 órakor:
Marlene Dietrich
világfilmje:

Mártirasszony
Szerelmi regény az oroszországi vörös pokolból.

Ezt megelőzi:
Mesés tájak
pazar természeti felvételek.

Műsort bevezeti:
Magyar világhíradó.

Szerdán fél 7 és fél 9, Csütörtökön fél 9-kor
Dayka Margit, Jávor Pál, Kabos Gy.,
Rózsahegy Kálmán felejthetetlen
magyar filmje reprisze:

Torockói menyasszony.
Műsort bevezeti:
Magyar világhíradó.

Nem sikerült betörés. Koszta Balázs 29 éves püspökladányi születésű, róm. kat. vallású kisújszállási lakos tíz napja, hogy a debreceni kir. törvényszék fogházából, ahol lopás miatt hat hónapot ült, kiszabadult. Munka és pénz nélkül álván, koldulásból tengette magát. Így jött július 21-én Hajdusoboszlóra is, ahol dr. Békésy Jenő kir. közjegyző lakásán a késő délutáni órákban oly időpontban jelent meg, amikor a háziak távol voltak a lakástól. A kedvező alkalmat felhasználva, a lakás folyosójáról egy ablaktáblát benyomva, bejutott a hálószobába, ahol egy értékes pénz- és ékszer-tartó kazettát magához véve, épen indulóban volt, amikor a cselédeleány megérkezett. A kulcsok zörgésére Koszta eldobta zsákmányát, a hálószoba ablakán át az utcára ugrott ki és sietve elmenekült. A szemben levő Winkler Ferenc fodrászüzletéből azonban egy ügyes tanulófiú gyanusnak találta a szokatlan ugrást, azonnal a szomszédos rendőrlaktanyába sietett, ahonnan kerékpáros rendőrközeg szaladt a menekülés irányába. Alig pár perc múlva Kosztát a rendőr már el is fogta. Kihallgatása után Kosztát a debreceni kir. ügyészség fogházába kísérték. A rendőrség gyors és sikeres eljárása elismerést keltett a városban.

Nemzetgyalázás. A vasúti állomáshoz induló Székely-féle autóbussz teljesen megtelt csütörtökön utasokkal, úgy hogy talpalatnyi hely se volt már belsejében. Svéd Tivadar né Amerikát megjárta, izr. vallású vidéki hölgy mégis szeretett volna feljutni abba. Székely figyelmeztette, hogy már lehetetlen felszállni, sem ülő, sem álló hely nincs. A felszállásra engedélyt nem adhatott. Erre Svédné így szólt: Buta magyarok! Hát itt ilyen is létezik. S még egy pár sértő szót is tett hozzá. Feljelentés folytán az államrendőrség Svédnét előállította s a vizsgálatot levezetvén, nemzetgyalázásért a debreceni kir. ügyészséghez kísértette be.

A Vadászkiért helybeli szálló tulajdonosát Kovács Sándor vendégül érzékeny károsodás érte. A vendéglő egyik helyiségében felakasztott kabátjából 200 P készpénzt ismeretlen tettes ellopt. Vizsgálat folyamatban.

A rádió is közvetíteni fogja a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár megnyitását. A szeptember 3-án, szombaton délelőtt 10 órakor nyílt Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár megnyitását a Magyar Telefontársaság és Rádió r.-t. a kamara kérésére a rádió programjába iktatta. A Rádió igazgatósága értesítette a TIKAV-ot arról, hogy a megnyitási ünnepség közvetítésére Budinszky Sándort küldi ki, aki már háromszor közvetítette a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár megnyitását és legutóbb is pompás és meleghangú beszédet mondott Debrecenről és nagyban hozzájárult Debrecen város propagandájához. A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár a legnagyobb köszönet és elismeréssel emlékezik meg a magyar rádió támogatásáról.

Érdekes keleti történeteket mesél egy pesti színész a Délibáb legújabb számában, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premiebeszámolót, színházi plétykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Gróf Teleki Mihály földművelésügyi államtitkár Püspökladányban megtekinti a szikkisérleti telepet. Néhai Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter Püspökladány határában levő mérszegény, szikes, mezőgazdasági művelés alá be nem vont Farkasszigetpusztából mintegy 400 katasztrális holdat az Országos Földbirtokrendező Biróság útján erdőtelepítés céljaira kisajátított. A püspökladányi szikkisérleti telep vitéz Tury Elemér erdőmérnök kiváló vezetése alatt nemcsak országos, hanem világhírű lett. Alig mulik hét, hogy neves hazai, vagy külföldi szakértők ne keressenek fel az erdőt, hogy lássák azt az erőfeszítést, mellyel a kopár, kemény, terméketlen sziket többféle kísérletezéssel és eljárással a termelés szolgálatába állítják s hogy gyönyörködjenek a másfél évtizedes munka eredményében, a 100 katasztrális holdnál nagyobb területet foglaltó erdőben. A közeljövőben előkelő látogatói lesznek a telepnek. Gróf Teleki Mihály földművelésügyi államtitkár vezetésével több Nemzeti Egység-párti gazdaképviselő érkezik Püspökladányba a szikkisérleti-telep megtekintésére.

Az állampolgársági bizonyítvány megszerzése ügyében új rendeletet adott ki a belügyminiszter. Amennyiben ugyanis az 1895. október elseje előtti időkből bemutatott származási okmányok hitelessége tekintetében bármilyen kétség merülne fel, a hatóságok tartoznak a tényállás tisztázása érdekében a felekezeti anyakönyvekből hiteles kivonatot kérni s ezeket az iratokhoz csatolni. Ha az okmányok az elcsatolt területről származnak, akkor a származási okmányt a hitelesség kérdésének tisztázására a belügyminiszterhez kell megküldeni. Ugyanez irányadó a községi illetőség tárgyalása során is.

Kétmilliárd pengős kincset kutat a tenger fenekén a világ legnagyobb kotrógépe, amelyet az angol és holland tőkések küldtek munkára, hogy kiemeljék a Lutine nevű elsüllyedt hajó arany és ezüstkincseit. Erről közöl érdekes fényképeket és cikket Tolnai Világlapja új száma. A legkiválóbb magyar írók noveláin, a kitűnő cikkek dus és a nagyszerű folytatásos regényen kívül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A Debreceni Nyári Egyetem augusztus 1-től 18-ig tartó főtanfolyama előtt a magyar kulturát ismerető tanfolyamot rendez olyan külföldiek részére, akik alapos magyar tanulmányokat akarnak folytatni. A magyar irodalmat, történelmet, földrajzot ismerető előadásokat több török, amerikai, olasz, német és albán résztvevő hallgatja. A tanfolyam hallgatói a főtanfolyam befejezése után megszerzik a magyar nyelv-mesteri bizonyítványt, mely a magyar nyelvnek külföldön való tanítására jogosít. Ezt a bizonyítványt egyedül a debreceni nyári egyetemen lehet megszerzeni.

A mostani időjárásnak a szőlőre és gyümölcsre való hatásáról a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl még a gyümölcs-egészségtanáról az almamoly elleni speciális védekezésről, sőtölomoly és vértelű irtásáról, a szőlő szedésekor, mesterséges gyökérfejlesztésről, szamócák nyári kezeléséről, a legújabb gyümölcs-termesztési kísérletekről stb. A dusan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey-u. 4.) egy alkalommal díjtalanul küld e lapra való hivatkozással mutatványszámot.

